

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig 1/4 q buza egyenértéke	500
Földbirtokok, bér- lék és uradalmak	1000
3000	2000
3000	3000
ezen felül	5
Részvénytársaságok, vállalatok	5 q buza egyenértéke
1 q buza egyenértéke decemberi fizetésnél	350,000 K.
Egyéb tagok részére évi tagdíj	4 aranykorona = 20,000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán
az OMGE igazgatója

Felolvas szerkesztő: Buday Barna
Társaságvezető: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-05

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak: Előfizetésnek:

Egy évre	200,000 K.	Egy évre	320,000 K.
Félévre	100,000 "	Félévre	160,000 "
Negyedévre	50,000 "	Negyedévre	80,000 "

Külföldre a fenti árak kétszerese
Előfizetést csak napiári negyedévekre fogadjunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telefon: József 90-32

TARTALOM:

- A földművelésügyi és növénytermelési szakosztály ülése. Gazdánk függetlensége. (Bernáti István.)
- Ostrom alatt. (Jakabffy István.)
- A tenyészírástás értéke a burgonyabetegségek elleni védekezés terén. (Villax Ödön.)
- Az Augusztus 26. világszirkord telen a hatodik borjardás után. I. (Szentandrás György.)
- Nagyteljesítményű műtrágyaszórógépek. (Jávör Sándor.)
- Új rendeletek.
- Levélsekény. (Szesszöcs házilag.)
- A gazdaközösség köréből. (Egy pénzügyi csodabogár. — Termesszünk mákot.)
- Gazdatisztek ügyel.
- Matlekovits Sándor †
- Vegyes közlemények.
- Töredék, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL

Kedvezményes vasúti jegyek közgyűlésünk és a gazdanapok alkalmából.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter az OMGE közgyűlése, a GEOSz nagygyűlése és az ezzel kapcsolatos gazdanapok alkalmából felterjesztésünkre vasúti személyszállítási jegykedvezményt engedélyezett.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány a MÁV és annak kezelésében lévő helyiérdekű vasutak vonalain bármely kocsiosztályra érvényes és 50% kedvezményre jogosít.

Az igazolványt, mely 1925. dec. 3-tól 10-ig érvényes, egyesületünk titkársága minden OMGE-tagnak, valamint a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének tagjai által a GEOSz nagygyűlésére kiküldött képviselőknek, továbbá a gazdasági előadásokra felutazó minden gazdának megküldi, amennyiben ezirant az OMGE titkárságát (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) megkeresik és megkeresésükhöz egyidejűleg az igazolvány díja és költségek fejében személyenként 8000 K.-t pénzben vagy postai értékjegyekben mellékelnek. Igazgató.

Gazdanapok a Köztelken.

Gazdasági előadások, bemutatók, közgyűlés és nagygyűlés.

Az OMGE f. évi december havi közgyűléssel és a GEOSz nagygyűléssel kapcsolatban az alanti program szerint gazdanapokat tart a Köztelek székházának nagy- illetve tanácstermében. Ezekre az OMGE valamennyi tagját és GEOSz kötelékébe tartozó társaságok tagjait meghívja.

December 5-én, szombaton d. e. 10 órakor az Országos Törzskönyvelő Bizottság gyűlése.

5-én, szombaton, d. u. 5 órakor az állattenyésztési és állategészségügyi szakosztály ülése.

- December 6-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor az OMGE közgazdasági szakosztályának ülése. Tárgy: Buday Barna előadása a földreform végrehajtásának eredményeiről. d. u. 4 órakor Weiser István dr., a M. Kir. Állatteltani és Takarmányozási Kísérleti Allomás igazgatójának előadása: „A méz szerepe és jelentősége gazdasági állataink takarmányozásában” címmel.
- 6-án d. u. 5 órakor Jablonowski József mezőgazd. kísérletügyi főigazgató előadása: „A thrips-károknak — a gabona tavaszi fehérrügyű kalászában — igazi oka” címmel.
- 7-én, hétfőn, d. e. 9 órakor Kozma Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos előadása: „A mezőgazdasági termés értékesítése” címen. (A terményáralakulás tényezői. A spekuláció. A termény utja a tőzsdén keresztül. Gabonapanapok. Agrárkereskedelmi propagandák.)
- 7-én délelőtt fél 12 órakor az előadás és esetleges hozzászólások után a budapesti árutőzsde megtekintése. (Indulás a Köztelekről.)
- 7-én d. u. 4 órakor egyesületi tanács ülése.
- 7-én d. u. fél 5 órakor igazgatóválasztmányi ülés.
- 7-én d. u. 5 1/2 órakor az OMGE által folyó évben rendezett országos szántógép-bemutató résztvevő szántógépeknek és azok szerkezetének mozgóképen (filmen) való bemutatása. A film lepergetése mintegy háromnegyed órát vesz igénybe.
- 8-án, kedden, d. e. 10 órakor az OMGE rendes évi közgyűlése, ezt követőleg a GEOSz XXX. évi nagygyűlése.
- 8-án, d. u. 2 órakor Károlyi Sándor emléklakoma.
- 9-én, szerdán, d. e. 9-től d. u. 5-ig a csepeli Weiss Manfred-féle mezőgazdasági gépgyár és gyártelep megtekintése.
- 9-én d. u. 5 1/2 órakor a tejjgazdasági bizottság ülése.

Károlyi Sándor emléklakoma.

December hó 8-án, kedden, délután 2 (kettő) órakor az OMGE közgyűlést és a GEOSz nagygyűlést követőleg a Royal Nagyszálló fehértermében

Károlyi Sándor emléklakoma lesz, amely alkalommal Balogh Elemér, a „Hangya” szövetkezet vezérigazgatója, mond a Károlyi-bülikommal kezében emlékbeszédet Károlyi Sándor grófról.

Az OMGE Károlyi Sándor emléklakomáján, amely ismét felújítja a háború előtti időkben évenként rendezett, a megdicsőült nagy gazda-vezér emlékének hódoló összejöveteleket, hogy alkalmat adjon az OMGE közgyűlésén s a gazdasági előadásokon résztvevő gazdáknak arra, hogy a fehér asztalnál is találkozhassanak és Károlyi Sándor gróf eszméinek

hirdetéséből okulást, kitarást és bizalmat meríthessenek: csak előre megváltott jeggyel lehet részt venni, amelyet személyenként és területenként 80,000 (nyolcvanezer) koronájával az OMGE titkári hivatalánál lehet akár előzetesen az összeg és postaköltségre 5000 K., egyúttal 85,000 K. bevétele ellenében posta útján, akár a közéleti gazdanapok alkalmával legkésőbb december hó 7-én estig személyesen kiváltani.

Hogy a lakoma résztvevőinek megfelelő helyet biztosíthassunk, előzetes jelentkezés feltételül kívánatos.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
1925. évi
rendes közgyűlésére,
amelyet 1925. évi december hó 8-án, kedden, délelőtt pontosan 10 (tíz) órakor tartunk meg a „Köztelek” székházának nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. em.)

A tárgysorozatot, valamint a javasolt alapszabály-módosítások teljes szövegét lapunk 93. számában közöltük.

Somssich László gróf s. k.
elnök.

Meghívó

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének
1925. évi december 8-án (kedden) délelőtt, az OMGE közgyűlést követőleg, az egyesület székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. emelet) tartandó

XXX. nagygyűlésére.

A részletes tárgysorozatot lapunk 93. számában közöltük.

Somssich László gróf s. k.
elnök.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
közgazdasági szakosztálya
1925. évi december hó 6-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor a Köztelek székháza nagytermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. emelet) tartandó gyűlésére.

Napirend:

- A földreform végrehajtásának eredményei. (Előadó: Buday Barna h. igazgató.)
- A közgazdasági szakosztály kebelében 1923-ban megalakított Agrárpolitikai és Agrárhírszolgálati Bizottság újjászervezése.

Budapest, 1925. november 15.

Hadik János gróf s. k.,
a közgazdasági szakosztály elnöke.

Venlégeket is szívesen látunk!

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15 VI., Vilmos császár-ut 65. sz. Sürgőnycim: „MEGALÉR” Budapest

FIÓKOK:
Sopron: Állatvértékesítő, Sopron. Sürgőnycim: Vásárpénztár Sopron
Wien: „MEGALÉR” Viehverwertungs Gesellschaft m. b. H. Wien, St. Marx
Sürgőnycim: „Megalér” Wien

Foglalózik: Szarvasmarha, sertés, juh, 16, továbbá 5000 árú szarvasmarhával befőtton és kulföldön, bizonyítványi értékesítéssel

Állatállományok címűndők:
Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest—Ferenéváros—Marhavásártér, Sopron, Wien, St. Marx.
Sertésnél: Budapest—Ferenéváros—Sertésvásártér, Sopron, Wien, St. Marx
Húszállományok és 5000 árú: Budapest—Központi vásárcsarnok

! : : Gazdasági tanácsadói intézmény ! : :
! : : Hivatali hiteket előnyös feltételekkel folyósítunk ! : :
Meghívásra szakértőnket a helyszínre kiküldjük !

Mindenemű állatkitvített legelőnyösebben lebonyolítunk

adások senkit sem érdekelnek, nem is szólva a befektetett tőke kamatairól.

Ennek a körülménynek, hogy a gazda az üzem folytatásához szükséges pénz, ipari cikkek és egyéb áruk, valamint saját terményeinek és aruinak árkiálulásánál csak a passzív szemlélődő szerepét játssza, tudható be az, hogy az ipari cikkek árai a békebeli árakat jóval meghaladják, az értékesítési árak pedig békebeli nivón, vagy azon alul mozognak. Legújabbban a kereskedők még az olyan kiadásokat is, amelyeket eddig ők viseltek, mint például a kövezetvám, vasuti mérlegelési díj stb., a gazdák nyakába varrják és mintán ez eljárásuk egyöntetű, nem lehet védekezni ellene. A cukorgyárak a leszállított répa mennyiséget, annak ellenére, hogy a répához tapadó föld címén kétszeres levonást is eszközölnek (levonják a répához tapadó és a kiürítés után a vagonokban visszamaradt föld mennyiségét is), csak úgy hajlandók átvenni, ha a leszállított répamennyiségből 5%-ot minden kártalanítás nélkül levonhatnak s mintán ebben a cukorgyárak egyöntetűen járnak el, a répatermelők kénytelenek ezzel az igen tetemes ajándékkal a gyáraknak kedveskedni.

Mindezekhez hozzájárul egy új, ezideig legalább is szokatlan, de annál bémítőbb teher is. A mindenáron a másébból — de természetesen csak a másébból — népet boldogító politika népszerűség-hajszása is.

A birtokosztály ellen folyó féktelen izgatást, a szabad hajszát tekintve, azt kellene gondolnunk, hogy ennek az osztálynak fiai kibújnak a világ-háboru kívánta véraldozat alól s hogy ennek az osztálynak tulajdoníthatjuk az ezeréves Magyarország-évtizedeken keresztül hangzatos jelszavak alatt folytatott szisztematikus aláaknázását, a magyar intelligenciának földönfutását, egyszerűen, az elmultr évek minden szégyenteljes megalázását. Pedig a háboru megbuvóit, a magyar állam földreterepőit sokkal hamarabb megtalálnák a birtokosztály ellenségei, ha szemeiket másfelé fordítanák.

Inkább talán azért folyik a hajszá, mert ebben az osztályban látják a magyar szellemi és erkölcsi erőnek eddig bevehetetlen várát.

Most fújják az általános rohamot ellene, mely azonban nem fog megállni a harmadik holdnál, mert a cél: a föld elproletarizálása révén tag kaput nyitni a nemzetköziség uralmának. Ez az irányzat a maga céljaira a szabadság nevében féktelen sajtó- és szólásszabadságot és gyülekezési jogot, vagyis korlátlan izgatást lehetőséget kíván; ügyesen össze-zavarván a korlátlan egyéni szabadságot a közszabadság fogalmával, pedig ez utóbbi nem jelent mást, mint az előbbinek a korlátozását. De egyszer uralomra jutván, a sajtószabadságot úgy értelmezi, hogy más lapot, mint saját lapját, meg nem tír; a szólásszabadságot olyképp, hogy ha valaki csak elszója magát, már börtönre veti; a gyülekezési jogot pedig úgy, hogy ahol három ember összekerül, oda bele géppuskáz. Ezt a leckét kaptuk a közszabadság tiszteletéről akkor, amikor nem a polgárság volt a hatalom ura.

De miért éleződik ki a radikális irányzat első vonalon a földbirtokosság ellen? A magyar föld az utóbbi években nem lehetett üzleti csero-bere tárgya s az életképes földbirtokosság vetett gátat a nemzetköziség törekvéseinek. Azért kell ezt az intelligenciát megsemmisíteni. Ezzel két cél lesz elérve. Az ellentálló erők megsemmisítése és a föld elproletarizálása. A már egyszer elproletarizált földnek politikai és gazdasági birtokba vétele pedig már csak idő kérdése, amit semmiféle törvényhozási intézkedéssel megakadályozni nem lehet, mert nincs az a törvény, amelyet egy tollvonással eltörölni ne lehetne.

Földet adhatnak valakinek, de képességeket, amelyekkel ezt a földet meg is lehet tartani, nem. Nem látjuk-e a kiosztott házhelyeknél, hogy már második harmadkézben is vannak, arról pedig, aki eredetileg kapta, már azt sem tudjuk, hogy hol van.

Egy bizonyos: senkit sem lehet képességei és akarata ellenére boldoggá tenni. De hát a háboru szenvedései által felizgatott kedélyeket a földön keresztül kellett levezetni.

A földreformnak pedig nem lesz vége, mert a népszerűségnek erről az igen egyszerű, olcsó, de annál kiadósabb és hathatósabb eszközéről az egyesek, a mindenkor kormányok hajójának nekiszegedhető nagy furoról pedig a politikai pártok nem lesznek hajlandók lemondani. Sőt még a licitálásban sem engedhetnek magukon tulenni, mert a többet ígérő-

vel szemben a kevesebbet ígérő háttérbe szorul és így ha az egyiknek hazafini aggodalmi támadnak, a másik sem fogja ölbe tett kezekkel nézhetni, hogy az emberek nagy tömegének még mindig nincs földje. És nem lesz megállás a legkisebb egységénél sem, mert a földreform fegyverévé vált annak az agitációnak, amelynek végcélja a tulajdonjog rendjének meglazítása, elporlasztása a nemzeti intelligencia legszilárdabb alapjainak.

Ébredjen tudatára a nagy közvélemény annak, hogy itt nem földreformról, hanem földrengésről van szó, földrengésről, amely a nemzeti állam felépítőerőit, az államot alkotó faji, szellemi és erkölcsi erőket összedöntse!

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

A tenyészkiválasztás értéke a burgonyabetegségek elleni védekezés terén.

A burgonya nagyon hajlamos a leromlásra és a betegségekre, különösen akkor, ha természetének nem megfelelő talaj- és éghajlati viszonyok között termeljük. A leromlás (degenerálódás) bekövetkezését azonban kitolhatjuk, illetőleg gyakran meg is akadályozhatjuk, ha mindama követelményeknek igyekszünk eleget tenni, melyek a burgonya okszerű termesztését biztosítják.

A fajtaeromlás a különböző burgonyabetegségek fellépését nagyon előmozdítja, ezért a leromlás megállítására irányuló minden eljárásunkkal egyuttal a burgonyabetegségek ellen is sikeresen küzdünk.

A burgonyabetegségek elleni védekezés, illetőleg a burgonya okszerű termelési viszonyainak irányelveit a következőkben lehet összefoglalni: 1. A burgonyafajta céltudatos megválasztása, 2. a burgonya okszerű termelési szabályainak betartása, 3. a betegségek elleni védekezés, 4. a vetőgumónak évenkénti céltudatos kiválasztása.

Közleményemben csak a 3. és 4. pontot, illetőleg az azok közötti összefüggést kívánom részletelesen megvilágítani, azonban mindegyik pont olyan szoros összefüggésben van, annyira kiegészítik egymást, hogy szükségesnek tartom, hogy az előbbiekről is pár szóval megemlékezzem.

Az első pont alatt mindazokat a szabályokat lehetne összefoglalni, melyek a viszonyainknak megfelelő fajta helyes megválasztására vonatkoznak. Így például minden körülmények közt a betegségeknek jobban ellenálló fajta termelése lesz indokoltabb s erre kettőzött figyelemmel ott legyünk, ahol nem áll módunkban a burgonya természetének annyira megfelelő viszonyokat teremteni.

A burgonya okszerű termelési szabályainak pedig azzal tehetünk eleget, ha a burgonya számára mindig megfelelő táperéjű és összetételű földet választunk ki, a vetést, valamint a talaj- és ápolási munkálatokat megfelelő időben, illetőleg számban végzük és a burgonya számára lehető tág vetésforgót biztosítunk.

A burgonyabetegségek fertőző természete miatt a védekezésnek elsősorban oda kell irányulnia, hogy a fertőzést közvetítő baktériumok melegágyait elpusztítsuk. E célból a betegeket állandóan irtjuk, a kiszedésnél megszárt, fonyadt, beteg gumókat megfőzzük, még ős folyamán takarmányozzuk fel, a kiszedés után visszamaradó anyagumókat szedjük össze és semmisítjük meg, a burgonya szarvát pedig égessük el. Egyszóval pusztítani kell mindazt, ami a fertőző baktériumok továbbtenyésztésére s szaporodására alkalmas lehet.

A vetőgumó megfelelő kiválasztásának fontosságát a burgonyabetegségek elleni védekezés terén már régóta felismerték. A kiválasztás módja azonban régebben hibás volt, mert a vetőgumó válogatásánál nem vették figyelembe a burgonyabetegségeknek azt a sajátosságát, hogy a kezdetleges fertőzés a vetőgumón leg többször nem ismerhető fel. Ezért hibás eljárás az, ha a vetőgumót tavasszal a veremből választjuk, mert így sok egészségesnek látszó, de már fertőzött gumó juthat elvetésre. Helyesebb, de a célnak nem megfelelő eljárás az, ha a burgonya

aratásakor az egészséges burgonyatövek alól szedjük a vetőgumót, de az így gyűjtött gumókat nem vetjük tővenként elkülönítve, hanem egymással összekeverjük.

Ez az eljárás azért hibás, mert így az egészséges gumók közé mindig kerülhet olyan is, amely kezdetlegesen fertőzött és egészségesnek látszik. Az ilyen burgonyatövek ivadéka kisebb-nagyobb mértékben betegek lesznek.

A védekezésnek tehát oda kell irányulnia, hogy az ilyen látszólagosan egészséges burgonyatövek ivadékait kiselejtezhessük. A látszólagosan egészséges tövek összes ivadékait pedig csak akkor tudjuk biztosan kiselejtezni, ha minden egyes kiválasztott tövőt külön-külön parcellára vetjük, vagyis az egyedenkénti elvetést elvelel kezeljük.

Az egészséges burgonyatövek kijelölése céljából a tenyésztő folyamán, különösen érés előtt át kell vizsgálnunk a burgonyavetéseinket és az érésig a feltétlenül egészséges lombozatu burgonyatöveket vesszük kitzésével kijelöljük. A kijelölt tövek termését kizsedéskor a gumók egészségi állapotára és természetük mennyiségére átvizsgáljuk. A feltétlenül egészséges lombozatu és gumóju tövek külön-külön kerülnek (fészekenként elkülönítve) elvermelésre. Ez úgy történhetik, hogy minden egyes fészekaljja gumónak olyan gödröt ásunk, amelybe az belefér, azután szálmával lefedve, földréteggel takarjuk be.

A következő évi vetésre csak a jól áttelelteteket szabad felhasználni s külön-külön parcellára kell elvetni. A tővenkénti elkülönített vetés ne okozzon nehézségeket, azt alkalmas módon beszerkeszthetjük anélkül, hogy a legcsekélyebb területparcellát csinálnánk.

A következő évi munka az elkülönítve vetett tenyésztörzsek ivadékaiknak felülbíralása, illetőleg mindama anyatövek összes szaporulatainak a legszigorubb selejtezése, amelyek akár a lombozaton, akár kizsedés alkalmával a gumó termésén a betegség legkisebb jelét is mutatják.

A fenti vázolt eljárás már nem csupán csak vetőgumókiválasztás, hanem egyedenkénti kiválasztással végzett nemeseítés. Ha azonban ilyen részletes munkába kezdünk, ne csak egyedül a betegség elleni védekezésre, hanem egyazon munkával mindama körülményekre is tekintettel lehetünk, melyekkel burgonyafajtánk jó tulajdonságait fokozhatjuk.

A burgonyabetegségek ellen a tenyészkiválasztással sikeresen védekezhünk, de jóformán ugyanannyi munkával fajtánk egyéb értékes tulajdonságait s fokozhatjuk. Így legelsősorban a termőképességet. Az amugy is kijelölt fészkek gumóinak átvizsgálásánál ne csak azok egészséges voltára, hanem az egyes tövek természetének nagyságára is legyünk figyelmmel. Az 1-2, vagy több ezer kiválogatott töv között természetserűleg lennie kell olyanoknak, amelyek a feltétlen egészséges mellett, a legtöbb gumót termették. A legtöbb gumóju töveknek elszaporítása pedig elsőrendű érdekünk, mert ez a tulajdonság az ivadékokban is természetserűen érvényesül.

Erre C. Frawirth*) alábbi kísérleti eredményei értékes tájékoztatást szolgáltatnak. 1896-ban, amikor még vita tárgyát képezte az egyes burgonyatövek terménységének átörökítőképege, Frawirth két oly kísérletet állított be, amelyek közül az egyiknek célja a fajta termőképességének fokozása, a másiknak a termőképességének csökkentése volt. (Himnherab Züchtung.) E célból kiválasztotta a legdövebben termő, nagy gumóju és a másik irányban a legkevesebbet termő, kismumóju anyatöveket. Ezt a kiválasztást a jelzett irányban több éven át folytatta.

A kísérlet kilencedik esztendőjében egy a fajtát rontó, mint a fajtát javító tenyésztésnél egyformán apró gumókat vetett el s az eredmény: a fajtát rontó kiválasztásnál a 4 fészkek adott 2, 1, 5, 3, összesen tehát 11 gumót, 241 gr. súlyban. A fajtát javító tenyésztés 4 fészke 14, 13, 11 és 9, összesen 47 gumót, 1388 gr. súlyban adott.

Honi viszonyaink között Grábner**) 1900-ban 17 fajta burgonyával végzett hasonló kísérletet. A kísérlet hatása már a második esztendőben mutatkozott. Eszerint a fajtát javító tenyésztés egy-egy bokra adott 18, 14, 7, 10, 16, 9, 11, 8, 13, 12, 14, 10, 14,

*) Wiener Landwirtschaftliche Zeitung 1896-ik évfolyamának 220-ik oldalán, illetőleg „Die Züchtung der Landw. Kulturpflanzen“, III. kötet 15. oldal.

**) Kísérletgyi Közlemények 1905-ik évfolyama. Grábner: „A burgonya átörökítőképegeinek tanulmányozása.“

FORDSON-TRAKTOR azonnal szállítható raktárunkból

MELIS és PINTER, SZOMBATHELY Alapított: 1898. a FORD MOTOR COMP. autorizált képviselője.

MELIS és PINTER, Budapest, V., Széchenyi-u. 3.

11, 20, 852 g. A fa 8, 12, 9 gumó, ban. A átlags elvete termő Ezek sonlú burgonyaszatás fészkek is hibás leg több Ha te tessel a betegs Ez az kezés a vetőg fordítan szeres v Ma m nemesít keresz a bevált lasztással ságból az erede gumók kiválaszt nem ford felújítás Azok s szrint ig betegségt végzett v Mitán r részét v az egész e célból v különös g nál mindi nyainknak Nagyból az újabb állítani. Osszege választásnak betart gumó éven legbiztos ellen, söt vetőgumó-ján történi elnyomása, burgonyafá gyobb term Magyaró

SZARV

Marton zsiri

A „Közte zölte, hog hó 29-én fedezte s

*) L. „Köz december 4-i

LÁNC

23

„LIC

egészes burgonyatövek alól szed-
e az így gyűjtött gumókat nem
különböztetve, hanem egymással

hibás, mert így az egészséges
ig kerülhet olyan is, amely
zött és egészségesnek látszik.
ivadéka kisebb-nagyobb mér-
nek.

ehát oda kell irányulnia, hogy
egészes burgonyátó összes-
essük. A látszólagosan egészsé-
dekait pedig csak akkor tudjuk
ha minden egyes kiválasztott
cellára vetjük, vagyis az egyed-
int kezeljük.

rgonyatövek kijelölése céljából
különösen érés előtt át kell
nyavetéseinket és az érésig a
s lombozatu burgonyatöveket
kijelöljük. A kijelölt tövek ter-
gumók egészségi állapotára és
ere átvizsgáljuk. A feltétlen
és gumóju tövek külön-külön
elkülönítve) elvermelésre. Ez
minden egyes fészekalja gumó-
nk, amelybe az belefer, azután
dréteggel takarjuk be.

vetésre csak a jól átteleket
s külön-külön parcellára kell
elkülönített vetés ne okozzon
almas módon beszerkeszthetjük
egésekélyebb területparazást

munka az elkülönítve vetett
tainak felülbíráása, illetőleg
szaporulatának a legszigo-
yok akár a lombozaton, akár
gumó termésén a betegség
atják.

már nem csupán csak vetés-
m egyedkiválasztással végzett
ilyen részletes munkába kez-
a betegség elleni védekezésre,
ival mindama körülményekre
melyekkel burgonyafajtánk
hatjuk.

x ellen a tenyész kiválasztással
nk, de jóformán ugyanannyi
éb értékes tulajdonságait is
sorsóban a termőképességet,
fészkek gumóinak átvizsgálá-
egészes voltára, hanem az
ek nagyságára is legyünk
agy több ezer kiválogatott tö-
g lennie kell olyanoknak,
szségesség mellett, a legtöbb
gtöbb gumóju töveknek el-
rendű érdekünk, mert ez a
okokban is természetesen

alábbi kísérleti eredményei
lgáltatnak. 1896-ban, amikor
e az egyes burgonyatövek
örökítőképesége, *Fruenirh*
be, amelyek közül az egyik-
képességének fokozása, a
g csökkentése volt. (Hinauf-
ól kiválasztotta a legbőveb-
és a másik irányban a
gumóju anyatöveket. Ezt a
nyban több éven át folytatta.
esztendéjében ugy a fajtát
ó tenyésztésnél egyformán
s az eredmény: a fajtát
fészkek adott 2, 1, 5, 3,
241 gr. sulyban. A fajtát
14, 13, 11 és 9, összesen
ban adott.

ött Grabner**) 1900-ban 17
hasonló kísérletet. A kísér-
estendőben mutatkozott.
ó tenyészet egy-egy bokra
2, 11, 8, 13, 12, 14, 10, 14,

11, 20, 19 és 11 gumót, összesen 217 gumót, 15 kg. 852 g. sulyban.

A fajtát rontó kísérlet eredménye volt 12, 9, 12, 8, 12, 9, 7, 10, 12, 10, 14, 12, 14, 15, 11 és 8 gumó, összesen tehát 187 gumó, 13 kg. 721 gr. sulyban. A kísérlet szerint még a keveset termő tövek átlagsulya abban az esetben is kevesebb volt, ha az elvetett gumók átlagsulya nagyobb volt, mint a sokat termő fészkek gumóinak átlagsulya.

Ezeket a kísérleti tapasztalatokat a későbbi hasonló irányu vizsgálatok megerősítették, tehát a burgonya termése a megfelelő burgonyatövek kiválasztásával *fokozható*, ellenben a gyengén termő fészkekből származó vetőgumóval *lerontható*. Ezért is hibás az, ha a veremből, és nem aratáskor a legtöbbet termő fészkek alól válogatjuk a vetőgumót.

Ha tehát a burgonyabetegségek ellen egyedtenyészéssel küzdünk, kettős célt érünk el: kipusztítjuk a a betegségeket s fajtánkat is javítjuk.

Ez az eljárás a burgonyabetegségek elleni védekezés egyik legbiztosabb módja. Akik nem kívánnak a vetőgumó-kiválasztásra annyi munkát és költséget fordítani, amennyit ez az eljárás igényel, azok rendszeres vetőgumó-felújítással érhetik el az eredményt.

Ma már hazánkban is magas fokon álló burgonyanemesítő gazdaságok vannak, amelyek nemcsak keresztéssel létesítenek új burgonyafajtákat, hanem a bevált fajtákat a fenti módon állandó tenyész kiválasztással javítják. Az ilyen burgonyanemesítő gazdaságból beszerzett vetőgumóval is el lehet érni azt az eredményt, hogy egészséges és termőképes vetőgumónk legyen, azonban ahol a vetőgumó megfelelő kiválasztására, vagy arra, hogy az ne fertőződjék, nem fordítanak kellő gondot, ott gyakori vetőgumó-felújítás szükséges.

Azok számára tehát, akik nem az elmondottak szerint igyekeznek burgonyafajtájukat megújítani, a betegségtől mentesíteni, a megfelelő időközökben végzett vetőgumó-felújítás lesz a célravezető eljárás.

Miután rendszeren csak a vetőgumó-szükséglet egy részét vásároljuk és annak elszaporított termése adja az egész vetésterületre szükséges mennyiséget, az e eöböl vetett burgonya fertőzés elleni védelmére különös gondot kell fordítani. A vetőgumó-felújításnál mindig legyünk tekintettel arra, hogy az a vízszonyainknak megfelelő burgonyafajtákkal történjék. Nagyobb burgonyatermelő gazdaságokban célszerű az újabb burgonyafajták állandó kipróbálását beállítani.

Összegezve az elmondottakat: a fajta helyes megválasztása, a burgonya ökszerű termelési szabályainak betartása, a betegségek elleni küzdelem, a vetőgumó évenkénti céltudatos kiválasztásával együtt, a legbiztosabb mód a burgonyatermésünk leromlása ellen, sőt ha az utóbbi, nevezetesen az évenkénti vetőgumó-kiválasztás az egyedtenyészítés elvei alapján történik, nemcsak sikerülni fog a betegségek elnyomása, hanem ezáltal javítjuk, nemesítjük is burgonyafajtáinkat, ami végül is a lényegesen nagyobb termésben nyilvánul meg.

Magyaróvár.

Villax Ödön.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

Martonvásári Augusztá 26 világ-zsirrekord tehén a hatodik borjadzása után.*)

A „Köztelek“ 1924. december havi számában közöltem, hogy Augusztá 26 tehenet 1924. január hó 29-én Muki nevű bika eredményesen befedezte s hogy ez az Országos Törzskönyvben

* L. „Köztelek“ 1924. január 24., 27., július 20. és december 4-i számain.

nyilvántartott hazai szimentáli bika Somogyiszil-ről Fautz Lajos lovagtól került a martonvásári uradalom tulajdonába. A tehén a fogamzást követő 284-ik napon, 1924. november hó 7-én, pénteken, a délután folyamán hatodszor leellett. Meg kell jegyez-nem, hogy a vemhességi időben benne foglaltatik egy a fedeztetés, mint pedig a borjadzás napja. A korainak mondható elléssel a tehén vegyesvaru ikerborjut hozott a világra. 284 napi vemhesség dacára a korai ellés bizonyítéka az, hogy a tehén még nem készült el az elléshez, mert a küszöbön lévő ellés jeleit nem mutatta s a borjúk fogai fejleltenek voltak. A könnyű lefolyású ellésnél *Gunda* Mihály uradalmi tejgazdasági ellenőr volt jelen. Az ellés 45 percet vett igénybe s először az üszőborju jött a világra, melyet 15 perc múlva nyomon követett ikerbika testvére. A borjúkat másnap 8-án reggel az istállóban tizedes mérleggen megmérték, az üsző sulyát 25, a bikaborjút 35 kg.-nak találták. Ugyan-csak 8-ikára reggelre a magzatburkok eltávolodását jelentették, ami azonban, mint később látni fogjuk, csak részlegesen következett be. Az ellési napon a borjúkat nem bocsátották anyjuk tőgyéhez s így másnap reggelig tejhez nem jutottak. Ennek okát az képezte, hogy a tehén tőgyváladéka még mindig véres volt. Leirtam már, hogy a hirtelen szokatlan nagyságvá megnövekedett tőgy savós és később véres váladékát már borjadzás előtt november 2-től kezdve naponta kifejték s ennek dacára a tőgy kezdődő gyulladást elmulasztani még sem lehetett. A bikaborju anyja tejéhez egyáltalában nem jutott, mert 8-án reggel átvittek a nagy istállóba, ahol dajka-ságba adták második borjunak egy Kalábria 351 nevű, november 6-án leellett tehénhez. A bikaborju két nap múlva Kalábria 390 ellenőrzési számú fiatalabb és erő-teljesebb tehén alá került, amely november 3-án világra hozott borjútját 5-én agyonnyomta. A bikaborju mind-két nevelőanyja gumókorra nem reagáló tehének közé tartozott.

A bikaborju jobb szemén a szaruhártya és tülkö-hártya határan a külső szemszöglet közelében lencse-nagyságu területen bőrszerű, kissé kidomborodó kép-lelt van, mely sűrű apró szőrökkel fedett. Maga a pu-pilla szabad s így a látás zavartalan. Amennyiben a rendellenes fejlődés okozta képződmény szőrei a pupilla felé növe ráfeküdtek volna a szemgolyóra, az esetre a borju megerősödése után, de még borju-korban az operáció megejtése tervbe vétetett. Erre azonban jelenleg sincs szükség, mert a növendék-bika szemén az arányosan megnövekedett képződmény alkalmatlanságot nem okoz, a látást nem zavarja. A bikaborju 26 24 számot kapott a bal füllébe, 108 napi szopás után 1925. február 23-án elválasztott. Választása után a bikaborju még 1 hónapig naponta 4 liter tejet kapott, abrak és jómínőségű lucerna-széna ad libitum állt rendelkezésére. 1925. márc-ius 23-tól kezdve a többi borjuval egyöntetű takar-mányozásban részesült, legelőre nem hajtották ki s az istállóban körülbelül 2 hónapon át napi 1 kg. gabonadara és 1 kg. buzakorpa mellett állandóan zöldtakarmányt kapott, mely etetés kifogásolható formájának javítására nem volt alkalmas.

A 35 kg. születési élősulyu borju gyarapodása volt:
30 napos korban 78 kg. = 1 napra esik 136 kg.
60 " " 106 " = 1 " " 1 " "
90 " " 142 " = 1 " " 1 " 20 "

A 90 napi 107 kg.-ot kitevő sulygyarapodásból 1 napra 118 kg. sulyszaporulat esik. 1925. szept-tember 16-án 313 napos korában mérve 298 kg. sulyunak találtatott.

A bikaborju jellemzésére megemlítem, hogy a színe szennyes zsemlyetarka, majfoltos szutyakkal. Kifogá-solandó rajta a szembetűnő pontyhát, mely hiba mikénti kialakulása fog befolyást gyakorolni jövőbeni felhasználására nézve. A felső vonal legmagasabb pontja az ágyékesigolyáknak a hátsóigolyákkal való találkozása helyén van és innét a felső vonal a ki-emelkedő mar felé előremélyed. Az Augusztá-bikák között a legkifogásolhatóbb hátvonala ennek a növen-dékikának van, mely most már 1 éves.

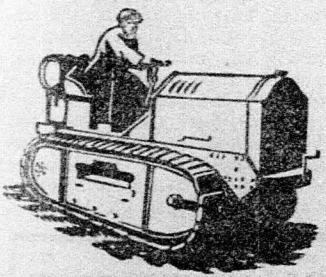
Az ikerüsző november 8-án és 9-én a kevésbé beteg baloldali tőgyfejet szopta naponta 4 ízben. A borju

9-én éjjel 12 órakor szopott, egészségesnek és élénk-nek mutatkozott, annak, hogy 10 én reggel a borjut elhulva találták, az lehetett az oka, hogy a tehén ráfeküdt s így agyonnyomta. A mindkét szemére világtalan s így a felnevelésre alkalmatlan borju e baja miatt élve maradhatott volna, mert élet-képesnek mutatkozott. Ennél a borjunál mindkét szemén az alsó szembéjből csaknem az egész szaruhártyára ráterjedő laza szőrrel borított bőrránc volt, mely lefelé 2 cm. nagyságu zacskószerű nyul-vány alakjában lógott ki a szemből. A fényképezés által készített felvétel pozitív képét *Mócsy* János dr. állatorvosi főiskolai tanársegéd volt szives a szemén előforduló rendellenesség kirívó felütitésére kéré-semre retusálni a belorvostani tanszékre vizsgálat céljaira felküldött fej alapján.

Említettem, hogy Augusztá tehén tőgye a nagy-mérvű kítőgyelés hirtelen bekövetkezése miatt ellés előtti kifejés dacára gyulladába jött, legbetegebb a hátsó tőgyfél s ebben a jobboldali negyed volt, melyből sűrű véres folyadékot fejték ki. Valószínű-nek látszik, hogy a tőgyet zuzodás is érthette s külö-nösen a jobboldali hátsó tőgyegyedben érrepedés is állhatott elő. Ez oly módon jöhetett létre, hogy a nehez, kettős vehet hordozó tehén gyakran fel-keles nélkül fordult át a másik oldalra, mikor is az óriási tőgy erősen odaütődhetett. A sérült tőgyegyed véres váladéka csak november 11-én mult el, ugy-hogy a 12-én megtartott állatorvosi vizsgálat már itt is jellegzetes kolosztrum tejet állapított meg. A tőgygyulladás lázt váltott ki s a november 8-án este az odahívott *Löbl* József kórállatorvos a tehenet betegnek találta, erősen beesett állapotban szemekkel. A 40.7 C° lázas tehén átvágya esőkkent, kórözdése kimaradt. 9-én javuló étvágygal a kórözdés beállt, hő-mérséklete reggel 6 órakor 39.5, déleán 12 órakor 39.2, este 6 órakor 39.5 C. volt. Az egész tőgyet nappal ecetes agyaggal, éjjel pedig kámforos kenőccsel kezelték. November 10-ikére a tehén lázas állapotát nárom-sziari hőmérőzések 39.8, 39.3, 39.8 C°-nak találtak hányos étvágygal és kórözdéssel. Tizenegyedikén a tehénél 39.5, 39.3, 39.9 C° lázt állapítottak meg: a tehén aznap délben még keveset evett és kórözdött, este alig evett valamit és kórözdése elmaradt. A tehén egészségi állapotát aggrálynak ítélve, az uradalom sürgönyileg kereste meg az Állatorvosi Főiskola belorvostani tanszékét a tehén megvizsgálására, amit *Mócsy* János dr. tanársegéd 12-én délután teljesített is. Nevezettel egyidejűleg cikkiró is kiszállt a kis-martonmajori tehenészetbe. Az aznapi állatorvosi vizsgálatig a tehén keveset evett, hőmérséklete 39.8 és 39.4 C° volt és a tőgyből kétizben 0.8 és 0.7 kg. tejszerű folyadékot fejték ki. A tehénnek ellése óta étvágya alig volt, alig evett valamit az elébe tett lucernából, takarmányrépából, zab-, rozs- és búkköny-darából. November 12-én a tehén körülbelül 5 kg. répat, 1 kg. tengeridarát és némi lucernát fogyasztott el.

Mócsy dr. az Augusztá 26 tehén állapotát 1924. november 12-én d. u. 4-6-ig megvizsgálva, a követ-kezőket állapította meg: „A jól táplált tehén kissé bágyadt, megszólításra azonban ügyel, a legyeket állandóan hajtja magáról. Belső hőmérséklete 39.2 C°. A légzés nehezített szapora (pk. száma 84), belég-zéskor a törzs emelkedik, a fej és a nyak kissé lehajlik, légzés közben az egész törzs előre-hátra mozog. Időnkint magától köhög, köhögése kissé nedves, gyenge, nem fájdalmas. Erverése közép-erős, a szívhangok tiszták. étvágya a megelőző napokon rossz volt, a vizsgálat napján délben már evett. Kórözdése rendes. A tőgy igen nagy, az elülső negyedek a rendesnél kissé tömöttebb, mirigyos tapin-tatnak, a hátsó negyedek nagyfokban duzzadtak, a tőgybimbók az elülsőknel jóval lejjebb állanak, a földtől körülbelül 22 cm. nyire. A hátulsó tőgynegye-dek az elülsőknel kissé melegebbek és különösen hátulsó és alsó részükben puha téztás tapintatnak. A tehén fájdalmasságot csak a hátulsó negyedek erős nyomására jelez. Mind a négy tőgyegyedből kissé sárgás árnyalatu hig tej fejtető, a fejes nem fájdalmas. A hátulsó negyedek teje szabad szemmel vizsgálva, az elsőknél kissé higabbnak és savósabb-

LÁNC TALPAS
28 és 50 HP

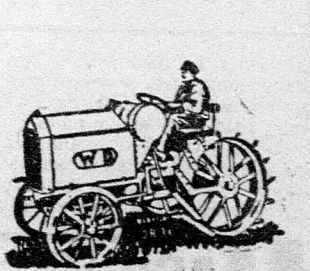

35 HP MOTOREKÉK 80 HP

WD-„HANOMAG“ legjobb német gyártmányu traktorok, LÁNC TALPAS vagy KERESKES kivitel-ben és különböző lóerőteljesítménnyel. Mindenkinek módjában áll gazdasá-g terjedelmének, terep- és talajviszonyainak a legjobban megfelelő gépet választani. — Érdeklődőknek leg-alkalmasabb traktorra költségmentesen tesztnek ajánlatot, gazdaságuk üzemszervezésének helyszíni megtekintése után.

Kérjen árajánlatot! Állandó nagy raktár WID-gépekben és alkatrészekben!

KERESKES
28-32 HP

„LIGO“ R.-T., BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 31. TELEFON: 134-II 3307
Sürgönyeim: LIGORT, BUDAPEST

698.
ZOMBATHELY
vizált képviselője.
nyí-u. 3.

ve nehogy a fedezetés
Ez lehetett az oka annak,
eztetéshez hasonlóan a
hagatás sem járt ered-
a június 29-én hágtak
aminek eredményét még

az uradalom most már
ehén vérenek elosztása
van. (L. az I. és II. sz.
ennek a kivételes tényész-
ret szilárdban átörökítő
bészterre felhasználhatók
az eddigi Augusztá bikák-
lenne. A közeli rokon-
mutatókó káros hatása
sanya, mint ivadéka erő-
erendő bikautód a nem
tetésére használtának fel,
ezó egyed testformája az
rosszabb ne legyen, ke-
hénnek a fiatalabb Agos-
tal való fedezetése, mert
és hibás formáját tel-
Wellmann tanárnak, aki
kíróval a tehenészetben
az ellen, hogy emített
phenet az erdőháti ma-
él idősebb fiával hágas-
ete jobb, apjától többet
tvérénel magasabb. Mi-
nerői egészségesek, fel-
lehet a gumókóra való
tehen etől a fiatal foge-
es, mert a visszauzeke-
fedezőbikat felváltva
nt emlittem, a tehenet
os Agoston I. nevű bika
p alatt a kismartoni tehe-
t, tehát 4-3 nap esik egy
3. március 2-án vétett
30-ig, vagyis 944 nap
tiaszlói és az erdőháti
04 tehenet fedezett be,
lezése. A tehenészetben
javítására és a rokon-
lensúlyozására beveze-
lattanysztók Lapjának
lában „Hazai részterka
című közleményben

és után 115 napig tartó
volt s így csak keveset
helyreállta után a tehen
n, de mert egy újabb
nak alávetni a szerve-
való tekintettel — nem
jobb termelésű tehenek
tartották. E csoportba
vhez képest kevés erő-
akarmányozásban része-
ogasztásának megáll-
helyeztek súlyt, de cél-
lsó négy hónap fogyaszt-

a laktációban naponta
fejtett ki és tejt az
r naponta megmérte, a
szló egyesületi tejgazda-
lőközök közepén meg-
alapián számolta el.
kétéle módon megjejtett
er 8-tól 1925. szeptember
att az uradalom meg-
tej. egyesületi ellenőr
g. tej volt.

ai borjadzása után még
ik laktációja sem folyt
esolatos magatartását az
október 31-ig terjedő
teszem vizsgálat tár-
si napon megállapított
-én borjadzotti tehenél
r 17-én, amikor 6-5 kg.
megmagasabb napi tejt
kg, amikor az 16-9 kg.
acsosnyabb zsirzsázelék
h. hó 23. és I. hó 5-én,
ugusztus hó 25-én 4-1%
k időszakában, október
tejt adott. A tehen
jet és 145-91 kg. tejsirt
százelékos 12-19 kg. tej
jától eltérően átlagban
k bizonyult. Mintán a

tehen teje már 6-6 kg.-ra leszállt s mivel június 29-én
újbol beüzetett, hosszú szárazonállási idővel kell szá-
molnunk, mert laktációjának befejezte küszöbön áll.
Augusztá tehen 5-ik laktációjának első 365 napján,
1923. május hó 3-tól 1924. május 1-ig termelte azt az
évi tejszirmennyiséget, mellyel e téren világrekordot állí-
tott fel s amelyet most is erősen tart. 12,707 kg. tejből
767-54 kg. tejsirt termelt, ez a tehen szervezetét
erősen igénybevehette, erre utalnak a felsorolandó
jelenségek. A tehen a rekordlaktációban nehezen
fogott borjut, vemhességének időtartama a rendesnél
rövidebb volt, ikerborjai rendellenes fejlődésűek
voltak, a magzatburkok csak hosszabb idő után
távolodtak el, az ezzel kapcsolatos hosszas lázas
állapot a tehenet erősen igénybevette és termelését
leszállította s végül hágtatása több ízben eredmén-
telen maradt. Miután a rekordtehenek kiválóan
alkalmasak arra, hogy életképes utódaik utján a
tenyésztésben a termelés színvonalát előmozdítsák,
azokat újabb versenytársak kitenni nem szabad.
A tenyésztésre alkalmas állomány minőségi osztá-
lyozására és a törzskönyvelésre alkalmasnak talált
egyedek részletes elbírálására alakított bíráló-bizott-
ság folyó év szeptember 16-án Augusztá 26 tehenet
a törzsbe tartozó állomány A 2. fokozatába sorolta.
Az 1923. március 3-án megejtett bíralattal szemben
a mostani bíralat a mellkas övméretének 185-ről
201 cm.-re való emelkedését állapította meg: Kifo-
gásoltatott a tehenen elsősorban a hát és ágyék,
továbbá a far, fark, kono alakulása és a fajtajelleg.
Legnagyobb értékszámot kapott a tehen az alábbiakra:
nemi jelleg és szervezet, összbonyomás, nyak, váll,
mar, mellkas, szügy, törzs, has és nemzőszervek.
A marmagasság 130, törzs hossza 158, a hátközép
magassága 126 cm., a farbubó 132, a fartő 139 cm.
A hajlott hátú tehenél a mellkas szélessége 43 1/2,
mellkas mélysége 72, a far szélessége 45, a fej
hossza 49, a fej szélessége 21 1/2, az elülső lábszár
körmérete 19 cm.

Szentandrassy György
m. kir. gazdasági tanár.

(Folyt. köv.)

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Kneusel-Herdliczka Ernő.

**Nagyteljesítményű
műtrágyaszóró gépek.**

Az eddig használt műtrágyaszórógépek mellett
néhány év óta az ugynevezett rotációs trágyaszóró-
gépek is tért hódítanak. Ezek a rendes szórógépek-
kel szemben azzal az előnnyel bírnak, hogy széle-
sebben szórnak. Szórási szélességük az elszóródó
anyag minősége szerint 4-6 méter között váltakozik.
A szerkezet szerfelet egyszerű és a gép tisztogatása
és karbantartása is könnyű. A rotációs trágyaszóró-
gépek főalkatrészét egy tölcseralaku edény képezi.
Annak fenekén egy különleges alakú tolvár nyer
elhelyezést, amely állandó ide-oda való mozgása által
a trágyát e célra készült nyílásokon kiveti. A trágya
most egy alatta lévő, lapáttal felszerelt szóró-
tányérra esik, amely azt gyors forgás közben minden
oldalra egyenletes elosztásban szórja szét. Az egész
szerkezetet egy, a kocsikerekre szerelt lánc hozza
működésbe. Egy kapcsolóval a szerkezet működése
beállítható. A rotációs műtrágya-szórók különböző
típusokban készülnek. Az egyik típus akármelyik
gazdasági kocsi hátsó részére felszerelhető és egy
végnélküli lánc által hajtható meg a kocsikerekről.
Egy másikak nem a kocsi hátsó részére szerelnek,
hanem a kocsi után kapcsolnak, tehát ez saját kerekein
mozog és ezektől nyeri a vontató kocsitól függet-
lenül, fogaskerék közvetítésével meghajtását. A harm-
adik kézi kocsira szerelt, kisebb izemekben és ker-
tészetekben kedvelt. Ezt a gépet egy férfi könnyen
elhuzhatja és könnyű járása miatt kiválóan alkalmas
fejtrágyázáshoz.

Jávör Sándor.

Új rendeletek.

(Kincstári részesedés nyersolaj után. — A kávéházi záró-
óra meghosszabbítása. — Az állatforgalmi adó kikereki-
tése. — A vagyonválságbuza decemberi ára és decemberi
vámárfolyampótlék. — A vámgabona decemberi ára. — A
dohányjövődék karácsonyi árengedménye.)

Kincstári részesedés nyersolaj után.

A 148,693. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében
november hó 30-tól kezdve az olyan nyersolaj után, amelyet

nem ásványolajfinomító gyárak részére, feldolgozás vagy
finomítás céljából, hanem közvetlen felhasználás céljából
hoznak be külföldről, vagy amelyek az ásványolajfinomító
gyárból vagy valamely szabadraktárból feldolgozás nélkül,
közvetlen felhasználás végett szállítanak ki: minden kilo-
gramm tiszta súlyra kincstári részesedés címén papirkorona-
értékben 1400 korona fizetendő. A november hó 30-ig szabad-
forgalomba már átment nyersolajra ez a rendelet nem
vonatkozik.

A kávéházi záróra meghosszabbítása.

A 225,724. számú belügyminiszteri rendelet f. évi decem-
ber hó 1-től kezdve a kávéházak éjjeli záróórját az ország
egész területén az eddigi 2 óra helyett éjféli utáni 3 órában
szabta meg.

Az állatforgalmi adó kikerekítése.

A pénzügyminiszter 150,400. számú rendelete értelmében
a 2%-ra leszállított állatforgalmi adó összegét mindenkor

126. sz. kép. Kocsira szerelt rotációs műtrágyaszóró.

1000 koronára kell kikerekíteni oly módon, hogy az 500
koronánál kisebb maradványösszeg figyelmen kívül hagyandó,
az ezt meghaladó maradványösszeg pedig felfelé kikerekít-
tendő 1000 koronára.

**A vagyonválságbuza decemberi ára
és decemberi vámárfolyampótlék.**

A 156,717. számú pénzügyminiszteri rendelet a mező-
gazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő buza
árát folyó évi december havára métermázsánként 350,000
K.-ban szabja meg.

A 155,876. számú pénzügyminiszteri rendelet pedig ki-
mondja, hogy folyó hó 1-től 14-ig bezárólag a vámoknál
és mérlegpénzeknek nem aranyban való fizetése esetén egy
aranykorona továbbra is 14,500 papirkoronával számítandó.

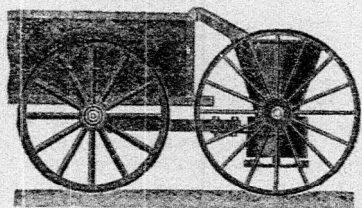
A vámgabona decemberi ára.

A 154,918. számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében
a malmok által a folyó hóban természetben megkeresett
vámgabonának az általános forgalmi adó kirovása alapján
szólgató átlagos ára métermázsánként a következők:

Buza	350,000 K.	Zab	248,000 K.
Rozs és két- szeres	229,000 "	Köles	210,000 "
Árpa	253,000 "	Tatárka	220,000 "
Kukorica	273,000 "	Ocsu és konkoly	175,000 "

A dohányjövődék karácsonyi árengedménye.

A dohányjövődéki központi igazgatóság, hogy karácsony
előtt jobban felleltsé drágább különlegességi szivarka-
gyártmányainak forgalmát, 150,890. szám alatt közhírré

127. sz. kép. Kocsi után kapcsolt rotációs műtrágyaszóró.

tette, hogy folyó hó 1-31. között az alatti felsorolt négy
különlegességi szivarkafajtát a következő árakon fogják
árusítani:

1. Coronas szivarka 100 darabos dobozban = 100 darab	150,000 K.
20 darabos dobozokban = 20 darab	1,500 "
25 darabos dobozokban = 20 darab	30,000 "
= 500 darab	750,000 "
2. Sphinx szivarka 100 darabos dobozban = 100 darab	120,000 "
20 darabos dobozokban = 20 darab	1,200 "
25 darabos 20-as dobozka egy nagy karton- ban = 500 darab	24,000 "
3. Ameris szivarka 100 darabos dobozban = 100 darab	50,000 "
20 darabos dobozokban = 20 darab	500 "
25 darabos dobozokban = 20 darab	10,000 "

25 darab 20-as dobozka egy nagy kartonban = 500 darab	250,000 K.
4. Ghibek szivarka egy darab	1,000 "
20 darabos dobozokban = 20 darab	20,000 "
25 darab 20-as dobozka egy nagy kartonban = 500 darab	500,000 "

LEVÉLSZEKRÉNY.

Ebben a rovatban csak a közérdekű kérdésekre adjuk
meg a választ, ezért tessék állandóan figyelenmel kísérni
a „Szerkesztői füzetek"-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó
levelek intézendők; hirdetési, lapreklamációs, cinnváltoztatási
stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Szeszfőzés házilag. 34. sz. kérdés. Mi módon
lehet a cukorrépat és a burgonyát, lehetőleg egy-
szerű módon, erjedésbe hozni, hogy abból szeszt
lehesen előállítani. Nálunk Jugoszláviában ugyanis
ez meg van engedve.

T. I.
Felelet a 34. sz. kérdésre. A burgonyát kevés viz-
zel (1 q burgonyához 20-25 liter víz) megfőzi, majd
péppé nyomatja szét. Egy előkészített kádban,
minden 100 kg. burgonyára számítva 6-7 kg. jól
megzutt malátát, kevés (10 l) hideg vízzel alapo-
san szétveri, majd a még meleg burgonyapépet ugy
adja, folytonos keverés közben, a már tejjessé lett
malátához, hogy 59 R^o-nél = 64 C^o-nál magasabba
ne menjen fel, de legalább is 47 R^o-t = 59 C^o-t el-
érje. E hőfok körül lefődvé a kádat két óráig állni
hagyja, azután lehűti az így nyert cefrét 18 R^o = 23 C
fokra és hozzáad 1/2-1 kg. vízzel előzőleg tejszerűen
elkevert préselt szesz- (sütő-) élesztőt. Három, négy
nap után leparolhatja. A cukorrépat felaprózva, meg-
zuzza, 1 q répara számítva 20-25 liter forró vizet
önt rá, elkeveri, lehűti 20°-ra és mint fent, élesztőt
ad hozzá.

H. T. J. dr.

A gazdaközönség köréből.

Egy pénzügyi csodabogar.

Az évnegyedi adófizetés alkalmával szerzett tapasztalataimból egy „pénzügyi csodabogarát“ nem akar-
nék véka alá rejteni.

Az aranykorona-szorozószámok 17,000 koronáról
14,500 K.-ra való leszállításával kapcsolatban a pénzü-
gyminiszter kiadott egy rendeletet, mely szerint
minden hátralékos aranykorona után elő kell írni
2500 K. pótlékot és a fizetmények elsősorban e
pótlékok kiegyenlítésére használandók fel. Ez eddig
helyes. A folyó évi vagyon- és jövedelemadókievítés
azonban — legalább nálunk — csak szeptember hó-
napban kézbesített augusztus hóról keltezett adó-
hivatali határozatokkal történt meg, nincs tehát olyan
pontos adófizető, aki az 1924. és 1925. évi vagyon-
és jövedelemadóknak nagy különbségéből az I. és II.
negyedévre eső részt idejében kifizethette volna.
Ennélfogva megterhelik őt is ezután az aranykorona-
nánkint 2500 papirkoronás pótlékkal s azt a IV.
negyedévi fizetés alkalmával a többi előírás háttérbe
szorításával elsősorban be is szedik, holott a kivetés
ez évre még nem is jogerős, mert a felszólamlási
bizottság még egy esetben sem határozott. Előfor-
dulhat, hogy valakinek a kivetését esőkkenteni fogják.
De az időre már nála járt a végrehajtó, mert novem-
ber havi fizetménye elsősorban a pótlékra számol-
tatván el, nem fedezte teljesen a jogerős adók
esedékes részletét s ezért teljesen, esetleg árverelni
is fognak nála, bár utólag kiderül, hogy tulajdonsá-
ban is volt.

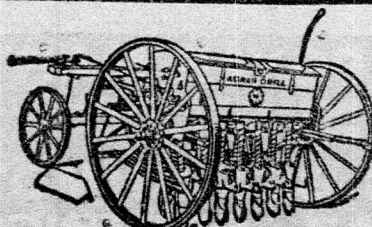
A még jogerősen ki sem vetett adónak előre való
megpótlékolása olyan eljárás, mintha beszédem egy
most vemhes kancám várható méncsikója által 3 év
mulva fedezendő kancák fedezetési díjait; de mi tör-
ténik, ha a kancám nem méncsikót, hanem kancát
ellik, vagy a méncsikó megdöglik? Vagy az adó-
felszólamlási bizottságok biztosan jóvá fogják hagyni
az adóhivatali határozatokat?

Tekintve, hogy ez az eljárás bizonyára az egész
országban súlyos milliőkat húz ki a gazdák zsebé-
ből és — sajnos — sok gazda, ha látja, hogy olyan
összeget nyugtattak az adóivében, amelyet tényleg
befizetett, nem is néz az egyes tételek eredetének
utána, azt hiszem, helyes erre a jogtalanságra a
közfigyelmet felhívni.

(Fegyvernek) Kun Ferenc.

WEISS MANFRED AGÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárában amerikai módszerrel készült tüköracél
kormánylemezes egytetemes acélekókat,
ekekalktrészeket, acéboronákat, fogatoskapákat, sima- és rögtröhengereket, zá-
batosan működő AGRAR-DRILL vetőgépeket, szecska- és répvágókat,
maganyomósu háti permetezőket, cséplőgarnitúrákat, gőz-
és benzinkomobilekat, gőzmagánjárókat, legjobb szerkezetű
szívógázmotorokat, 160 lóerő teljesítményig, ajánl az

AGRARGLOBUS

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.

Távíráti cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 133-54,
József 133-76.

TÁVÍRÁTI CÍM: 7352
MAGPÜCH, BUDAPEST
TELEFON: 5-72
LISZT FERENC-TÉR 9.

Termesszünk mákot!

Ma nap, amikor a gabonafélék és gumósnövényeink ára annyira alacsony, hogy azoknál, ha a természeti költségeket levonjuk, kevés jövedelmet érünk el, méltán felmerül az a kérdés, mit is kellene még természeteni, ami nagyobb hasznot biztosítana. Atnézve a mostani árjegyzéseket, az olajos-magvakért fizetnek legtöbbször, v. m. a repcét és a mákért.

Igy tehát azoknál a gazdáknál, akik repcét nem vetnek, vagy ahol esetleg az ősz folyamán a repcevetést a rovarkarak tönkretették, a mák jöhetne még számításba. Nagyban való természetése sem okoz nagyobb nehézségeket.

A mák kétféle okból természethető: magja végett és ópiumnyerés céljából. Az ópiumnyerés azonban nálunk nem jövedelmező.

Hogy megvilágítsam a máktermesztés jövedelmezőségét, számítás teszek:

1 kat. hold mák átlagos 500 kg. termése	8.750.000 K.
à kg. 17.500 K.	6.562.500 ..
levonva 75% természetési költséget	2.187.500 K.
mutatózó tiszta jövedelem	

Megjegyzendő, hogy a természetési költséget rövidség végett általános szokás szerint vettem föl, úgy hogy a valóságban a mák természetési költsége nem igen fog annyiba sem kerülni.^{*}

Irány.

Palesó Márton
urad. intéző.

Gazdatisztek ügyei.

(Széchenyi István gróf emlékezete. — Az 1900: XXVII. t.-c. módosítása. — A kötelező gazdatiszti nyugdíj. — A birtokreform eredményei.)

A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete folyó évi november hó 20-án Székács Elemér m. kir. gazd. főtanácsos elnöklété alatt igazgatóválasztmányi ülést tartott. Napirend előtt Székács Elemér magas szárnyalású beszédében emlékezett meg Széchenyi István gróf fellelése százéves évfordulójára alkalmasból azokról a nagy kezdeményezésekről, melyek Széchenyi nevéhez fűződnek. A magyar gazdatiszti kar is megtalálja a Széchenyihez való kötelezettséget, egyrészt mert Széchenyi a maga korának egyik legkiválóbb gazdája volt, saját birtokát, Nagycenkét, oly színvonalra emelte, amely a hasonló nyugati gazdálkodási rendszerekkel bátran kiállhatja a versenyt, másrészt, mert mint okosan és előrelátóan gondolkodó főúr, példát adott a gazdatiszti kar megbecsülésének. Azelőtt nyugatról jött eseh és német gazdatisztek árasztották el az országot, míg Széchenyi István gróf bebizonyította, hogy a magyar gazdatiszt szorgalma és tudása nemcsak egyenértékű az említettekével, de sok tekintetben azt felül is múlja. A magyar gazdatiszti karnek Széchenyi szellemét kell követnie, a folytonos tökéletesítésnek kell híveivé lenniük, az evolúciónak és nem a revolúciónak. Ha a magyar gazdatisztek Széchenyi tanítását követik, annak a rögnök adnak életet, amelyen hivatásukat betöltik.

Majd megemlékezett az elnök Blantz Jenő urad. jószágigazgató és Legány Odón urad. növénynevelési igazgató érdemeiről, üdvözölte őket 40 éves szolgálati, illetve 25 éves szakmunkádési pályájuk évfordulójára alkalmasból.

Ringelmann Béla titkár előterjesztésében örvedetesen tudomásul vette a választmány, hogy 50 új tag jelentkezett felvételre, akikkel a taglétszám Csonka-Magyarországon 1200-ra emelkedett. Sajnálatlaltal vette tudomásul, hogy a gazdatiszti állásnékültség még egyre tart, sőt fokozódik, mellyel szemben az egyesület tehetőségéhez képest mérséklőleg iparkodik a küzdelmet felvenni, de nem sok eredménnyel, ennek oka a mai sivár közgazdasági állapot, továbbá a birtokreform. Újból tárgyalta a választmány a birtokos és gazdatiszti közti jogviszony szabályozásáról szóló 1900: XXVII. t.-c. módosításának és a gazdatiszti kötelező nyugdíjbiztosításnak a kérdését, melyekre nézve a gazdatisztek mult évi országos nagygyűlése már állást foglalt és állásfoglalását feltejtésében juttatta a földművelésügyi miniszter tudomására, kérve ugy a törvény revíziójának, mint a kötelező nyugdíjbiztosításnak törvény útján való sürgős rendezését. Elhatározta a választmány, hogy miután ezekre nézve véleményét már az OMGE is kifejezte és a kötelező nyugdíjbiztosítást a birtokosok

^{*} A mák természetéséről való minden tudnivalót a következő, a kiadóhivatalunknál is megrendelhető munka foglalja magában: Gyárfa József, Olajnövények természetése. Ára bérmentes küldéssel 28,000 korona. Szerkesztőség.

is szükségesnek jelentették ki, küldöttséggel fogja ezeknek a kérdéseknek sürgős rendezését a földművelésügyi miniszternél ismételtén kérelmezni.

A gazdatiszti törvény revíziója kérdésénél örömmel állapította meg a választmány, hogy a mezőgazdasági kamarák is szükségesnek tartják az 1900: XXVII. t.-c. módosítását. Legutóbb a Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara foglalkozott a kérdéssel és határozatilag kimondotta, hogy szükségesnek látja, hogy a 10,000 aranykorona kat. jövedelmű birtokok okl. gazdatisztek tartására kötelezessenek. A kamarának ez az állásfoglalása teljesen azonos a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete kívánásával. Ugyanígy értelműleg foglalt állást a Sopronmegyei Gazdasági Egyesület is.

A választmányi ülésen élesen bírálták a földbirtokreform végrehajtásának eredményeit, megállapítván, hogy az egyáltalában nem valósította meg azt a célt, amelyet elérni óhajtottak, a kiosztott földekből sok vetetlen maradt, ha bevetették, csak gyenge termést hozott. A legtöbb földhöz juttatott visszakiánközik a gazdasági cselédek közé, ahol előbb biztos megélhetést talált, míg most a megosonkított uradalmakban kevesebb a munkaalakalom s ennek folytán emelkedik a munkanélküliség.

VEGYESEK.

Matlekovits Sándor †

A magyar közgazdasági és tudományos életnek súlyos vesztesége van. Folyó évi november hó 30-án 83 éves korában elköltözött az élők sorából Matlekovits Sándor v. b. t. t., volt országgyűlési képviselő, a magyar főrendiház tagja. Halála hírére méltán öit gyászta a magyar gazdasági élet, mert Matlekovits elmulásával egyik legerősebb oszlopát, nagy élettapasztalattal és tudományal vértett lelkes vezető egységét veszítette el.

Matlekovits Sándor rendkívüli egyéniség volt, fél évszázadot betöltő közéleti szereplésével minden körben ismertté tette a nevét. Alig volt 24 éves, amikor már magántanárra nevezetett ki a pesti egyetem, előbb a pénzügytan, majd a közgazdaságtan tudományköreiből. 1867-ben az Andrássy-kormány idején a földművelésügyi, ipari és kereskedelemügyi minisztérium szolgálatába lépett s 1880-ban már kereskedelmi minisztériumi államtitkár lett s nyomban utána országgyűlési képviselő. 1905-ben főrendiházi taggá nevezték ki.

Államtitkársága idejére esik a fontos gazdasági törvényeink egész sora, így az ő nevéhez fűződik az 1884. évi ipartörvény, amely nagy haladást jelentett abban a korban. Az 1885-iki országos kiállítását ő rendezte és ezért kapta a Szent István-rendet. 1889-ben mondott le az államtitkárságról és nyugalmába vonult, amikor is a belső titkos tanácsosi címet kapta.

Nyugalomba vonulásával kezdődött életének egy második, szellemi termékenységben kiváló korszaka. A Magyar Tudományos Akadémiának már 1873-tól levelező tagja volt, 1910-ben pedig rendes tagjává választották. Irodalmi működésének rendkívül értékes termékei vannak, munkáiból egy egész könyvtár kerül ki. A gazdasági életnek évtizedeken át vezető egyénisége. Számos testület valja őt a magáénak, melyeknek alapításában, vagy vezetésében része volt. Másfél évtizeden át volt az Országos Iparegyesületnek, majd a Közgazdasági Társaságnak elnöke. E testületek felvirágoztatása az ő nevéhez fűződik, pezsgő, új életet, mélyebb tartalmat adott azoknak a törekvéseknek, amelyeknek élére állt.

Nem tartozott az agráriáborhoz, sokszor az ellenfél oldalán kellett őt látnunk, de nemes egyénisége és puritán jelleme mindig tiszteletet és megbecsülést biztosított a számára mindenki részéről, aki csak vele érintkezett. A legutóbbi években főként vámpolitikai kérdésekkel foglalkozott s bár elvileg a szabad kereskedelmi irányzat híve volt, az ipari körtök túlzó vámköveteléseivel majd az autonóm vámtarifa tulmagas ipari tételével szemben a mezőgazdasági érdekeltséggel vállatve küzdött és anketókn, a Közgazdasági Társaság vitáitól, valamint irodalmi téren is mindvégig lelkes képviselője volt annak az irányzatnak, amely a vámpolitikai elzárkózással szemben a klasszikus angol gazdaságtani elvek értelmében a minél teljesebb szabadságot sürgette. Patriárka koráig megőrizte szellemi frissességét s ugyszólván élete utolsó pillanataig megmaradt annak a temperamentumos, harcoss egyéni-

ségnek, aki meggyőződését sohasem rejtette véka alá és népszerűséggel, az ellentétes felfogásnak támadásaival dacolva, szívós kitartással képviselte az általa helyesnek tartott eszmét és irányzatot.

Házasság. Ifj. Szilágyi Miklós műszaki tisztviselő, v. tart. tüzérhadnagy, Szilágyi Miklós gépgyáros és felesége Rombauer Anna fia, mult hó 21-én tartotta esküvőjét Hunfalván, Loysz Máttyás földbirtokos és felesége Weszter Julianna leányával, Len kével.

Cimadományozás. A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Guóth Gy. Endre dr., Raitsits Emil dr., Desseő Dezső dr. és Kötlán Sándor dr. m. kir. állatorvosi főiskolai segédtanároknak a m. kir. állatorvosi főiskolai nyilvános rendkívüli tanári címet adományozta.

Állattenyésztési értekezlet Miskolcon. A Borsod-megyei Gazdasági Egyesület kebelében alakult állattenyésztési szakosztály f. évi november 27-én értekezletet tartott, Ragályi Miklós szakosztályi elnök vezetése alatt. Elnök a megnyitójában vázolta Borsod vármegye állattenyésztési viszonyait, rámutatott a hiányokra és megjelölte azokat a módokat, amelyekkel a köztenyésztést fejleszteni lehet. Utána Wegmann Erik gazdasági felügyelő ismertette Borsod megye állatstatistikáját; végeredményben a megye állattenyésztése mennyiségileg megközelíti a haboru előtti éveket, minőségileg azonban még sok kívánoni való van. Utána a tejjgazdasági miniszteri megbízott, Mesterovits Iván m. kir. gazdasági felügyelő ismertette a dunántúli akciókat, amelyek során különös tekintettel vannak a tejhozamfejlesztésre, de a tenyész-irányok megállapításánál súlyt vetnek a formára, külre is. Részletes tanácsai alapján és Tarnay Gyula dr. egyesületi ügyvezető elnök hozzájárulása után elhatározta a szakosztály, hogy Borsod vármegye törvényhatóságához javaslatot tesz, egy, a mai viszonyoknak megfelelő új állattenyésztési szabályrendelet alakítására, amelyben a köztenyésztés hathatós fellendítése céljából új jövedelmi forrásokat kell keresni a vármegyei állattenyésztési alap javára. Más oldalról a közép- és nagybirtokok és bérletek pirosarka szimmentáli tenyészeteinek, ahonnan a köztenyésztés apaállatokat merít, a belterjes irányban való fejlesztése végett a dunántúli állattenyésztési szövetkezetek mintájára a megyei pirosarka tenyésztő uradalmaknak és bérleteknek állattenyésztő szövetkezetbe való tömörítését javasolták. Alsó-Borsodban pedig egy fehér-magyar marhatenyésztő szövetkezet felállítását tervezik.

A magyar békeszerződés történelmi, jogi és erkölcsi szempontból. E cím alatt egy közérdeklődésre méltán számot tartó munka került sajtó alá. Szerző művében bemutatja: I. azokat a diplomáciai történelmi adatokat, amelyek a világháború kitörését megelőzően determinálólag szabták meg Európa népeinek sorsát és okát adták a világháború kitörésének. Megtaláljuk benne a világháborúért való felelősség kérdését és a magyar tragédia diplomáciai okait, végül a békeokmány egyes adatainak történelmi cáfolatát. A mű II-ik részében az európai jogrendszer alapján bírálja a békeszerződést és kimutatja, hogy az sem mint szerződés, sem mint egyoldalú ítélet nem állja ki a jogi kritikát. Megismertet a békeszerződés által alkotott ama nemzetközi jogi szervezeteket, amelyek ma Európa sorsát irányítják és reámutat e szervezetek eredendő hibáira, amelyek miatt hivatásuknak megfelelő képtelenek. III-ik részében a nemzetközi erkölcsi nézőpontjából világít rá a trianoni békeműre. Foglalkozik a kisebbségi kérdéssel, megismertet az örendelkezési jog mai nemzetközi megoldási módjával. Végül angol, olasz, amerikai, francia írók és politikusok érveivel bizonyítja, hogy a trianoni békeokmány nem lehet örökéletű. A mű ára azoknak, akik most megrendelik, 40,000 K. Bolti ára körülbelül 80,000 K. Iesz. Megrendelhető szerzőnél: Czidny Ferenc dr., Budapest, X. (Tisztviselő-telep), Villam-u. 13.

Tanfolyam szeszgyártulajdonosok és vállalkozók számára. A M. Kir. Erjedéstan Intézet 1926. január 18-tól bezárólag 23-ig szeszgyártulajdonosok, vállalkozók és szeszüzlettel foglalkozók részére tanfolyamot rendez. A tanfolyamon a szeszgyártás technológiáját, üzemellenőzést, gazdaságos tüzelést, szeszgyári takarmányozást, továbbá a pénzügyi törvényeket és rendeleteket adják elő, különös tekintettel fentieket érdeklő szempontokra. A tanfolyam előadói: Hérics-Póth Jenő dr. gazd. főtanácsos, igazgató, Szabó László dr. pénzügyi-

niszteri tanár, főigazgató. (II. Debr.) 1,600,000 idejű befizetendő forduljána

Megjelent Statisztikai és földművelésügyi sajtó a földművelésügyi adatok alakulása, illetve nagyságát. Az első részében a magyarországi földművelésügyi statisztikai adatok alakulása, illetve nagyságát. Az első részében a magyarországi földművelésügyi statisztikai adatok alakulása, illetve nagyságát. Az első részében a magyarországi földművelésügyi statisztikai adatok alakulása, illetve nagyságát.

Németországi kamarai 12-ik gyűlés Berlinben. A volt s majmenet mellett voltak: Kisebbségi, szenny, márká, ami grammonkín, Fényretni, mánszákint, vonatkozat, tezésű C és márká gyár, 5-50-4-50 árverések, Güstrovan, Berlinben fe, április hó 13.

Erdély 1925 miniszter tanácsnak Románia 1780. Szatmár, 250 hektár es hektár. A korábbi árak a következők: 120 és 140 le, zarmatrendő

A 44 év óta és ponyvagyár megbízható cé

Cirokszakal-b melet Előmoz Te

(B. reválban fr

Feles Zalapete 100-150 2-3 esztendő Nagyvárszony 8604

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST
Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILÁGÍTÁS, ONTOZOBERENDEZÉS STB. HAJTASÁRA

SZIVÓGÁZ-, BENZINCSÉPLŐGARNITURÁK

TRAKTOROKHOZ legalkalmasabbak — csekély hajtóerősükségletük folytán — az **államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgépek.**
Államgépgyári gőz-, benzin- és „Astra” szivógázlokomobilok, szalmakazalozók és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányu **mezőgazdasági gépek és eszközök** állandóan raktáron
A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
 Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

„AVENA” Mezőgazdasági Termény- és Allatertékesítő R.-T.
 szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhalkományosok. Szállítványok címszavak: Marha-, borjú- és juhalkományosok: „AVENA” R.-T., Budapest-Ferencváros, Marhavásártér. Sertésszállítványok: „AVENA” R.-T., Budapest-Ferencváros, Sertésvásártér. Központi iroda: Budapest, V., Nádasdcsa 38. Telefon: 63-43, 63-44. Vásárolunk minden néven nevezendő terményműveket, valamint szénát és szalmát.

ERDÉLYI MARK
 gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-bérszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 192-35
 Sörgőnyelm: „Gőzeke” Budapest

Gőzekebérszántást
 őszli és tavaszi szántást, gyeptréást, szőlőtelepek falkolák, erdősítések mély rigolirozását elvégzi
Wolff Ernő, Budapest—Kelenföld
 8478 Telefon: József 58-68 Sörgőnyelm: Wolfféka Budapest

Uj tejüzem!
 Veszünk tejet, tejtermékeket (évi kötésre is)
VITAMIN Tejipari Vállalat
 Budapest, VIII., Kálvária-utca 22. szám.
 Telefon: József 23-40 8408

Vállal BÉRSZANTAST
 legmodernebb, műszerűs, majdnem teljesen új gőzekekkel, vállalja továbbá:
 gőzekészletek, billenőkérek teljes gyári javítását, új tüzszerények építését, mindenféle kazánmunkákat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET
 szállít minden rendszerű gőzekhez raktárról, vagy készlet és javít rendelkezés után.
 Modellek után acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt.
 Mint a Deitchel-gyár budapesti képviselője. Állandóan raktáron tart és azonnal szállít új
gőzeke-sodrony-köteleket
 Sörgőnyelm: „Gőzeke” Budapest 8331

A világhírű
LANZ tejfőlőzőgépek
 minden nagyságban raktárról szállíthatók.
Fejővödörök, tejmérők és egyéb tejgazdasági edények
 Ajánlattal szolgálunk! 7900
HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
 BUDAPEST, VIII., ÜLLOI-UT 52/B
 Sörgőnyelm: CASE BUDAPEST

TÖZEGKORPÁT
 ES
ALOMTÖZEGET
 légszáras állapotban azonnal szállít a
TÖZEGKITERMELŐ R.-T.
 Központi iroda:
 Budapest, V., Tükör-utca 4. sz.
 Telefon: 38-91, 68-13, 71-98
 Termelőtelep és gyár:
 Fonyód (Somogy m.)

McCORMICK TRAKTOR

Beépített regulátor
 Fordulat önműködően szabályozva
 Szíjtárcsa a motoron
 Levehető kapaszkodók

28 golyóscsapágy
 Magasfeszültségű mágnes
 Motorhengerek kicserélhetők
 Légtisztítóberendezés
 Működő részek portól teljesen megvédve

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY
 MC CORMICK & DEERING, CHICAGO
 VEZÉRKEPVI SELET

DENES B.
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 GŐZ- ÉS MOTOREKEOSZTÁLY
 BUDAPEST, V., VÁCI-UT 98.
 LEVÉLCIM: BUDAPEST 56. FIÓKBÉRLŐ
 SÖRGŐNYCIM: „DÉBERT BUDAPEST”
 TELEFON: 139-15 ÉS 70-43
 ALAPITVA 1833